

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki (przewodniczący)

SSN Igor Zgoliński

SSN Adam Roch (sprawozdawca)

w sprawie **K. M.**

skazanego za czyn z art. 178a § 4 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej,

na posiedzeniu bez udziału stron, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 19 kwietnia 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim

z dnia 10 października 2022 r., sygn. akt II K 982/22

orzeka:

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. umarza postępowanie;**
- 2. kosztami procesu w sprawie obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 października 2022 roku, sygn. akt II K 982/22, Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim uznał K. M. za winnego zarzucanych mu czynów, wymierzając mu karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności. Nadto

orzeczono wobec oskarżonego łączny dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz obowiązek uiszczenia świadczenia pieniężnego w kwocie 10.000 zł na rzecz Funduszu P.. Wyrok ten uprawomocnił się w pierwszej instancji.

Kasację od tego rozstrzygnięcia w trybie przewidzianym w art. 521 k.p.k. wywiódł Prokurator Generalny, zarzucając rażące naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu postępowania i wydaniu wobec K. M. wyroku skazującego, podczas gdy oskarżony ten zmarł przed jego wydaniem, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Na wstępie, badając z urzędu możliwość prowadzenia postępowania kasacyjnego pomimo śmierci skazanego, Sąd Najwyższy przyjął, iż po myśli art. 529 k.p.k. okoliczność ta nie stanowi negatywnej przesłanki postępowania kasacyjnego gdyż nadzwyczajny środek zaskarżenia wywiedziony został na jego korzyść.

W efekcie, po zbadaniu kasacji Prokuratora Generalnego należało uznać ją za oczywiście zasadną, co pozwoliło na uwzględnienie jej na posiedzeniu w trybie przewidzianym w art. 535 § 5 k.p.k.

Z akt sprawy wynika, że oskarżony K. M. nie stawiał się na rozprawę w dniu 10 października 2022 roku (k.112). Przesyłka z aktem oskarżenia, zawiadomieniem o terminie oraz pouczeniami, pomimo dwukrotnego jej awizowania, nie została przez oskarżonego podjęta w terminie (k. 104). W tym stanie rzeczy, sąd rejonowy postanowił prowadzić postępowanie pomimo nieobecności oskarżonego uznając jego obecność na rozprawie za nieobowiązkową, po czym wydał wyrok skazujący. Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony, wobec czego uprawomocnił się w I instancji. Po skierowaniu tego orzeczenia do wykonania ustalono, że K. M. w dniu 3 lipca 2022 roku zmarł (akt zgonu nr [...], k. 118).

Zgodnie z art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. śmierć oskarżonego stanowi bezwzględną przesłankę procesową skutkującą niedopuszczalnością prowadzenia postępowania

karnego. Jej stwierdzenie wymusza bądź to niewszczywanie procesu wobec sprawcy, bądź też umorzenie toczącego się wobec takiej osoby postępowania.

Na tle powyższego niewątpliwie rację ma zatem Prokurator Generalny podnosząc, że w omawianym przypadku, a więc w sytuacji wydania wyroku skazującego mimo zaistnienia okoliczności wyłączającej postępowania w postaci śmierci oskarżonego (art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.), doszło do zmaterializowania się bezwzględnej podstawy odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Należy przy tym zaznaczyć, że wystąpienie tej przesłanki nie jest zależne od świadomości organu orzeczniczego co do określonych faktów i ma zupełnie zobiektywizowany charakter (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2019 r., V KK 16/19, LEX nr 2612846).

Ujawnienie więc zaistnienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., obligowało Sąd Najwyższy do uchylenia zaskarżonego wyroku i, w związku z treścią art. 537 § 2 k.p.k., wydania orzeczenia następczego umarzającego postępowanie karne wobec K. M..

Kosztami postępowania w sprawie należało obciążyć Skarb Państwa.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

[SOP]

[f.n]